Review

A review of the relationship between attachment styles and mental rumination with psychological response to coronavirus (Covid-19)

Narges Tankamani[1*], majid saffarinia[2], Alireza Agha Yousefi[3], Ahmad Alipour[3]

1. PhD student in psychology Payame Noor University of Tehran, Iran.
2. Professor, Department of Psychology, Payame Noor University, Tehran, Iran.
3. Associate Professor, Department of Psychology, Payame Noor University, Tehran, Iran.
4. Professor, Department of Psychology, Payame Noor University, Tehran, Iran.
*.Corresponding Author: E-mail: m.saffarinia@yahoo.com

(Received 30 August 2021; Accepted 23 November 2021)

Abstract

Covid-19 disease has created a series of emergencies in the field of health and society, which can cause different psychological reactions in individuals due to the threat to their freedom and authority. The purpose of this study was to direct the attention of health and psychological experts to the issue of coronary psychological response and its psychological consequences on the health of people in the community. In this review study, articles published in Persian and English journals available in databases; Google, Scholar, ProQuest, Pubmed, Elsevier, ISI, Scopus, Medex, Direct Science, Springer and CIVILICA were used in recent years. Search for articles using keywords; Attachment styles, rumination and corona; Their Latin equivalents were Attachment Styles, Psychological Reaction, Covid-19 Mind Rumination. The article selection process was performed based on this strategy, and finally, after screening the title and abstract, materials, methods and results, and after studying and reviewing the full text, 31 articles were identified as eligible for inclusion in the article. Findings showed that two styles of insecure attachment (avoidant attachment and anxiety) increase negative psychological reactions in individuals and mental rumination and worries in individuals due to the emergence of this virus, increase and cause negative psychological reactions. To be. Eventually; It is suggested that with a series of trainings to recognize the unhealthy attachment style in anxious people, as well as by managing the rumination of people exposed to corona, their psychological response to corona can be reduced.

Keywords: attachment styles, mental rumination, psychological reactions to Covid-19.

ClinExc 2021;11(Special Issue):64-75 (Persian).

[Downloaded from ce.mazums.ac.ir on 2026-11-03]

مروری بر رابطه سبک‌های دل‌بستگی و نشخوار ذهنی با واکنش روانی به کروناویروس(کووید-۱۹)

نرگس تنکمانی[۱]، مجید صفاری‌نیا[۲*]، علیرضا آقایوسفی[۳]، احمدعلیپور[۴]

چکیده

بیماری کووید-۱۹ یک سری اضطرارهایی در حوزه بهداشت و جامعه ایجاد کرد که این موضوع می‌تواند به دلیل مورد تهدید قرار گرفتن آزادی و اختیار فرد، واکنش روانی‌های مختلفی را در افراد بروز دهد. هدف از این پژوهش رهنمون ساختن توجه متخصصان سلامت و روانشناسی به موضوع واکنش روانی کرونا و پیامدهای روان‌شناختی آن بر سلامت افراد جامعه بوده است. در این پژوهش مروری، از مقالات چاپ‌شده در مجلات فارسی و انگلیسی موجود در پایگاه‌های اطلاعاتی؛ ProQuest، Pubmed، Elsevier، ISI، Scopus، Medex، Direct Science، Civilica Springer و Google Scholar مرتبط با چند سال اخیر استفاده شد. جستجوی مقالات با استفاده از واژه‌های‌کلیدی؛ سبک‌های دل‌بستگی، نشخوار ذهنی و کرونا؛ معادل‌های لاتین آن‌ها Attachment Styles Psychological Reaction, Covid-19 Mind Rumination انجام گرفت. فرایند انتخاب مقالات براساس این راهبرد انجام شد و در نهایت پس از غربالگری عنوان و چکیده، مواد و روش‌ها و نتایج و پس از مطالعه و بررسی متن کامل، ۴۴ مقاله واجد معیارهای ورود به مقاله شناخته شدند. یافته‌ها نشان داد که دو سبک دل‌بستگی ناایمن(دل‌بستگی اجتنابی و اضطرابی) باعث افزایش واکنش‌های روانی منفی در افراد می‌شود و نشخوار ذهنی و نگرانی‌ها در افراد هم به دلیل نوظهور بودن این ویروس، افزایش‌یافته و موجب بروز واکنش‌های روانی منفی می‌گردد. در نهایت؛ پیشنهاد می‌شود با یکسری آموزش‌ها در جهت شناخت سبک دل‌بستگی ناسالم در افراد مضطرب و همچنین با مدیریت نشخوار ذهنی افراد در معرض کرونا می‌توان واکنش روانی آن‌ها را در برابر کرونا کاهش داد.

واژه‌های کلیدی: سبک‌های دل‌بستگی، نشخوار ذهنی، واکنش‌های روانی به کرونا.

۱. دانشجوی دکترای روانشناسی دانشگاه پیام نور تهران، تهران، ایران.
۲. استاد گروه روانشناسی دانشگاه پیام نور تهران، تهران، ایران.
۳. دانشیار گروه روانشناسی دانشگاه پیام نور تهران، تهران، ایران.
۴. استاد گروه روانشناسی دانشگاه پیام نور تهران، تهران، ایران.
* نویسنده مسئول: تهران، دانشگاه پیام نور تهران، گروه روانشناسی
Email: m.saffarinia@yahoo.com
تاریخ دریافت:۱۴۰۰/۶/۸ تاریخ ارجاع جهت اصلاحات: ۱۴۰۰/۷/۲۰ تاریخ پذیرش:۱۴۰۰/۹/۲

[Downloaded from ce.mazums.ac.ir on 2026-11-03]

مقدمه

اواخر سال ۲۰۱۹ جهان با پدیده تازه‌ای روبه‌رو شد که یقیناً در تاریخ بهداشت و سلامت باقی خواهد ماند(۱) در روز آخر این سال دسته‌ای از نمونه‌های ناشناخته پنومونی دریکی از استان‌ها این کشور گزارش شد و در اولین ماه سال ۲۰۲۰ سازمان بهداشت جهانی سرانجام کووید-۱۹ را در یک وضعیت اضطراری در بهداشت عمومی در سطح جهان اعلام کرد(۴-۲). میزان مرگ و میر ناشی از کووید-۱۹ با توجه به شرایط مختلف از جمله شرایط بهداشتی و سن افراد بین ۱۵-۵ درصد گزارش‌شده است که با توجه به میزان همه‌گیری این ویروس آمار قابل‌توجهی است(۵) اعمال این سیاست‌های مربوط به قرنطینه و اجرای پروتکل بهداشتی برخلاف اینکه پیامدهای مثبتی داشت باعث تأثیر و پیامدهای منفی بر روی روان مردم از قبیل؛ اضطراب، افسردگی و یکسری ترس‌ها در میان مردم(۶)، از قبیل ترس از بیمار شدن، ترس از فوت کردن، پخش خبرهای نادرست و اشتباه در شبکه‌های اجتماعی و رسانه‌ها و... باعث ایجاد مشکلات درآمدی و شغلی و سلامتی و اجتماعی شد که اثرات سوء بر روی سلامت روان افراد گذاشت(۷). در شرایط فعلی که شیوع بیماری کرونا در کشورهای دنیا با سرعت تداوم دارد، افزون بر کوشش برای ساخت واکسن برای پیشگیری و دارو برای درمان این بیماری، تمرکز بر عوارض روان‌شناختی و اقتصادی این بیماری از اهمیت بسزایی برخوردار می‌باشد(۸). از طرفی دیگر خود قرنطینه در زمان پاندمی کرونا نیز احتمال مشکلات روانی را به‌تدریج افزایش می‌دهد. قرنطینه به‌تدریج افراد را از یکدیگر دور می‌کند و در صورت عدم برقراری در صورت عدم برقراری ارتباط بین فردی، نشخوار ذهنی، افسردگی و اضطراب به‌احتمال‌زیاد بروز می‌کند و با گذر زمان بدتر می‌شود. قرنطینه در دسترس بودن مداخله روان-شناختی به‌موقع را کاهش می‌دهد و مشاوره‌های روان‌شناختی به‌صورت همیشگی نیز در شرایط اوج پاندمی ویروس کرونا غیرقابل انجام است(۹). همچنین انگ‌زدن و محرومیت اجتماعی بیماران و بازماندگان، ممکن است به واکنش‌های روانی منفی دیگری از جمله اختلال سازگاری و افسردگی منجر شود(۱۰). نشخوار ذهنی و پریشانی روان‌شناختی از عوامل تشدیدکننده استرس در دوران اپیدمی کرونا می‌باشد؛ همچنین نشخوار ذهنی در افراد با تشدید میزان نگرانی موجب افزایش و علائم می‌گردد. در نتیجه شناسایی دانشجویان دارای این مؤلفه‌ها و سپس استفاده از روان‌درمانی‌ها در جهت کاهش مشکلات روان‌شناختی از جمله نشخوار ذهنی طی دوران کرونا از اهمیت بسزایی برخوردار است(۱۱).

یکی از موضوعات مهمی که این روزها درباره ویروس کرونا مشاهده می‌شود، نوع واکنش روانی[1] افراد به کرونا است. واکنش روانی حالتی است انگیزشی باعث بازگرداندن اختیار در رفتاری می‌شود که قدرت کنترل فرد را مورد تهدید قرار می‌دهد(۱۲). حال واکنش روانی به حادثه‌ای که باعث مورد تهدید قرار گرفتن و محدودیت در آزادی و اختیار فرد شده، می‌تواند مثل رویداد معاصر یعنی ویروس کرونا، باشد که هر فردی برحسب شخصیتی که دارد می‌تواند واکنش متفاوتی از خود بروز دهد. هنگام رویدادهای تهدیدکننده از جمله واکنش‌های روانی شایع می‌توان به نگرانی و نشخوار ذهنی، اضطراب، پرخاشگری، ناامیدی، سرزنش خود، عذاب وجدان، انکار و اجتناب اشاره نمود. به‌عنوان‌مثال کروناویروس به دلیل اینکه درمان مشخص و قطعی برای آن هنوز کشف نشده است؛ می‌تواند واکنش‌های روانی مختلفی را ایجاد کند(۱۳). نتایج تحقیقاتی که در اوایل سال ۲۰۲۰ در بین مردم عادی پس از انتشار کرونا در چین انجام‌شده نشان می‌دهد از حدود ۲۰۱۹ نفر شرکت‌کننده که به‌صورت آنلاین در این مطالعه شرکت داشته‌اند حدود ۴/۶ درصد افراد دارای سطوح بالایی از واکنش‌های روانی مختلف مثل نشانه‌های استرس پس از سانحه و اضطراب و خطر ابتلای به

[1]. Psychological Reactance

[Downloaded from ce.mazums.ac.ir on 2026-11-03]

بیماری را گزارش کرده‌اند(۱۴). همچنین بیماری‌های عفونی، ناشی از عوامل ناشناخته‌ای هستند که پیامدها و عوارض فراوان ای را برای بشر به همراه دارند(۱۵). ایکسی و همکاران[2](۱۶) معتقدند که واکنش روانی به ویروس همه‌گیر کرونا، به عنوان متغیر میانجی، تأثیر واسطه‌ای قابل‌توجهی میزان بر رابطه بین اثرات اطلاعات رسانه‌ای اصلی چین و خارج کشور با کسب اطلاعات آنلاین دانشجویان دارد؛ هرچه واکنش روانی دانشجویان به همه‌گیری ویروس، مثبت‌تر باشد، تمایل آن‌ها به کسب اطلاعات از طریق شیوه آنلاین قوی‌تر است و این تأثیر بهتری در کسب اطلاعات خواهد داشت. در پژوهشی دیگر گنزالزبلانو و همکاران[3](۱۷) به این نتیجه رسیدند که افراد مبتلا به اختلالات روانی شدید در مقایسه با افراد عادی، در برابر محدودیت‌های کرونا اضطراب بالاتری را نشان می‌دهند. میکی و همکاران[4](۱۸) به این نتیجه رسیدند به دلیل محدودیت‌هایی که کروناویروس در جامعه ایجاد کرد باعث شد که انگیزه محققان بخصوص محققان زن به‌دلیل اضطراب کرونا کاهش یابد؛ درنتیجه این محدودیت‌ها باعث کاهش فعالیت‌های پژوهشی هم گردید.

از عوامل مرتبط با واکنش روانی به کرونا سبک دلبستگی[5] می‌باشد که به نظر می‌رسد می‌تواند بر واکنش روانی افراد در برابر کرونا تأثیر بگذارد. همه افراد جامعه احتمال دارد اضطراب کرونا را تجربه کنند. ویروس کرونا شرایط استرس‌زایی را به دلیل ناشناخته بودنش و نبود درمان قطعی برای هر فرد بسته به اینکه چه نوع سبک دلبستگی را دارد ایجاد می‌کند و نحوه واکنش افراد نیز به این شرایط متفاوت است. بالبی معتقد بود که پیوندهای اولیه عاطفی(دلبستگی) که کودکان با مراقبان خود ایجاد می کنند تأثیر فوق العاده ای دارند که در طول زندگی ادامه دارد. نظریه دلبستگی بالبی معمولاً تفاوت‌های فردی مربوط به عملکرد افراد دلبسته را ناشی از تفاوت‌های آن‌ها در تجربیات و اشکال مختلف دلبستگی و بازنمایی‌های ذهنی افراد از رفتار مراقب می‌داند(۱۹)؛ بنابراین سبک‌های دلبستگی نقش مهمی در ترس ابتلا به بیماری‌های جسمانی و روان‌شناختی دارند(۲۰). در زمینه انواع دلبستگی سه سبک دلبستگی: دلبسته ایمن، دلبسته ناایمن اجتنابی و دلبسته ناایمن اضطرابی توصیف‌شده است. سبک دلبستگی می‌تواند نحوه برخورد فرد را با مشکلاتی که در جنبه‌های مختلف زندگی از قبیل تحصیل، مسائل عاطفی، مسائل شغلی و یا غیره ایجاد می‌شود را مشخص کند و همچنین واکنش‌ها و عکس‌العمل‌های او را در برابر معضلات اجتماعی و ناکامی‌ها و شیوه نگرش را نسبت به مسائل را تعیین کند(۲۱). علاوه براین، افراد دارای سبک دلبسته ایمن، در مقایسه با افراد دارای سبک دلبسته ناایمن، رویدادهای فشارزا را در کمتر تهدیدزا تفسیر می‌کنند و لذا به‌جای سرپوش گذاشتن بر آن و انکار آن، متمرکز بر حل مشکلات و مسئله می‌شوند(۲۲). طبق نظریه دلبستگی بالبی همچنین، دلبستگی ایمن، مهارت‌های مقابله، احساس ارزشمندی و شایستگی شخصی را تقویت می‌کند و ظرفیت سازش با تنیدگی را افزایش می‌دهند. سبک‌های دلبستگی روش مواجهه فرد با موقعیت‌های استرس‌زا را متأثر می‌سازند(۲۳). براساس نتایج پژوهش ساعدی و خانجانی(۲۴) دلبستگی ایمن، اساس ایمنی را برای افراد مهیا می‌سازد که به‌واسطه آن می‌توانند دنیای خود را کشف کرده و واکنش‌های روانی سازگارتری به محیط اطرافشان ارائه دهند. همچنین افراد ایمن با حس درونی داشتن ارزش مراقبت و اعتماد به دیگران، درزمان نیاز، توانایی جلب مراقبت و حمایت را دارند و این دریافت حمایت از طرف خانواده و دوستان در کاهش استرس ناشی از بیماری مثل ویروس جدید کرونا می‌تواند مؤثر باشد. درنتیجه سبک دلبسته ناایمن(مضطرب) به خاطر الگوهای درونی منفی که دارد می‌تواند واکنش روانی منفی نسبت به کرونا داشته باشد(۲۵). نتایج پژوهش

[2]. Xie & et al
[3]. Gonzalez-Blanco & et al
[4]. Miki & et al
[5]. Attachment Style

[Downloaded from ce.mazums.ac.ir on 2026-11-03]

یانگ و همکاران بیانگر این بود بین نگرانی در برابر عوامل استرس‌زا و نشخوار ذهنی رابطه وجود دارد که می تواند باعث پریشانی عاطفی شود(۲۶). نتایج پژوهشی بیانگر این بود که طبق نظریه دل‌بستگی، فرد دلبسته ایمن در مواجهه با تهدید و بیماری آرامش و امنیت دارد. همچنین این افراد به خاطر داشتن عزت‌نفس بالا، عواطف مثبتی دارند(۲۷). نتایج پژوهش فینی و فیتزگرالد[6](۲۸) بیانگر این بود که سبک دل‌بستگی ایمن در برابر موقعیت‌های تهدیدکننده، واکنش‌های روانی و فیزیولوژیکی‌شان کاهش می‌یابد و در مقابل سبک دل‌بسته ناایمن در برابر تهدیدها، فعال شدن مزمن پاسخ‌های استرس وجود دارد و در نهایت سبک دل‌بسته ایمن یک منبع مهمی برای مقابله با بحران است. نتایج پژوهش سگال، شرابانی و ماروی[7](۲۹) بیانگر این بود که انطباق با محدودیت‌های کووید-۱۹ به عوامل مختلفی بستگی دارد و سبک دل‌بستگی مضطرب ممکن است باعث افزایش ترس از کرونا رابطه داشته باشد و درنهایت سبک دل‌بستگی ایمن هم با انسجام و یکپارچگی بیشتری در برابر کرونا ارتباط دارد.

در نهایت نشخوار ذهنی این‌طور فرض می‌شود که می‌تواند بر واکنش روانی افراد در برابر کرونا تأثیر بگذارد. بالطبع اضطراب در مورد کرونا امری شایع است و به نظر می‌رسد بیشتر به دلیل ناشناخته بودن و ایجاد ابهام شناختی در افراد درباره این ویروس است. نشخوار نوعی شناخت مداوم درباره موضوع خاصی که به‌نوعی تکراری وقایع منفی گذشته یا بارها و بارها درباره احساسات فرد به فکر فرورفتن(۳۰). در ایام کرونا و دوران قرنطینه، سیستم‌های حمایتی گسیخته و انزوای اجتماعی می‌تواند افراد را در برابر واکنش‌های استرس‌زا آسیب‌پذیر کند. نتایج پژوهش‌ها نشان می‌دهد که حتی افرادی که از قبل دارای سلامت روانی هستند، در شرایط کرونا درگیر نشخوار ذهنی، رفتارهای وسواسی و اضطراب می‌شوند و افکار و رفتار مردم بیشتر متمرکز بر نگرانی سلامتی، خانواده خود و کمتر نگران اوقات فراغت و دوستان خود هستند(۳۱). از سویی دیگر وقتی این افراد که ناتوان در برقراری ارتباط با دیگران‌اند؛ بنابراین زمانی که با ویروس جدید کرونا مواجهه می‌شوند به دلیل اینکه هیجان‌های منفی(ترس یا اضطراب و احساس گناه) ناشی از ناشناخته بودن این ویروس را نمی‌توانند ابراز کنند و ناگویی هیجانی دارند، دچار نشخوار ذهنی می‌شوند؛ بنابراین منطقی به نظر می‌رسد که واکنش شدیدی به ویروس کرونا نشان دهند و یا واکنش روانی آن‌ها به این ویروس، براساس سرزنش خود و یا سرزنش دیگران، استفاده از راهبردهای تنظیمی غیرانطباقی می‌باشد. نتایج پژوهش جدیدی و همکاران(۳۲) بیانگر این بود که از نظرآماری در دو زیر مقیاس دلبستگی-وابستگی و دلبستگی-نزدیکی بین دو جنس تفاوتی وجود ندارد، اما در زیرمقیاس دلبستگی-اضطراب تفاوت وجود دارد و درنهایت نشخوار ذهنی توسط احساس تنهایی و سبک‌های دل‌بستگی می‌تواند پیش‌بینی بشود. یی و همکاران[8](۳۳) در پژوهش خود به این نتیجه رسیدند که عوامل استرس‌زای مربوط به کرونا با درگیر شدن همراه با نشخوار ذهنی رابطه مثبت دارد؛ نشخوار ذهنی به‌عنوان عامل واسطه‌ای در رابطه با ارتباط بین عوامل استرس‌زای کرونا و پیامدهای استرس، نقش بازی می‌کند و در نهایت حمایت روانی، تأثیر نشخوار ذهنی ناشی از استرس را از بین می‌برد. پژوهش حاضر ازآن‌جهت اهمیت و ضرورت می‌یابد که واکنش‌های روانی افراد هنگام مواجه با رویدادهایی شبیه به این ویروس جدید از لحاظ بهداشت روانی اهمیت بسزایی دارد و می‌بایست سریع مورد رسیدگی قرار گیرد. همچنین براساس الگوی زیستی-روانی-اجتماعی سلامت افراد، به نظر می‌رسد که در کشور ما برای سلامت جسمی افراد گام‌های مناسبی به ابعاد روانی و شخصیتی، رفتاری و اجتماعی افراد است. با توجه به آنچه گفته شد هدف از

[6]. Feeney & Fitzgerald
[7]. Segal, Sharabany & Maaravi
[8]. Ye & et al

[Downloaded from ce.mazums.ac.ir on 2026-11-03]

انجام پژوهش حاضر، بررسی رابطه سبک‌های دل‌بستگی و نشخوار ذهنی با واکنش روانی است.

روش کار

در این پژوهش مروری، از مقالات چاپ‌شده در مجلات فارسی و انگلیسی موجود در پایگاه‌های اطلاعاتی؛ Scholar ،ProQuest ،Pubmed ،Elsevier، ISI ،Scopus ،Medex ،Direct Science ،Springer و Civilica, Google مرتبط با چند سال اخیر استفاده شد. جستجوی مقالات با استفاده از واژه‌های کلیدی؛ سبک‌های دل‌بستگی، نشخوار ذهنی و کرونا؛ معادل‌های لاتین آن‌ها؛ Attachment Styles ،Psychological Reaction, Covid-19, Mind Rumination انجام گرفت. فرایند انتخاب مقالات بر اساس این راهبرد انجام شد و در نهایت پس از غربالگری عنوان و چکیده، مواد و روش‌ها و نتایج و پس از مطالعه و بررسی متن کامل حدود ۱۵۰ مقاله در زمینه کرونا، ۴۴ مقاله واجد معیارهای ورود به مقاله شناخته شدند. فرایند انتخاب مقالات براساس این راهبرد انجام گردید. پس از جستجوی الکترونیکی، مقالات ناهمگون بسیاری بررسی شدند که برای حذف منابع بی‌ارتباط، عنوان و خلاصه مقاله‌ها مطالعه شدند. فقط از مقالات دارای زبان‌های فارسی و انگلیسی استفاده شد. در این مقاله از هر نوع مطالعه پژوهشی با هر نوع متدولوژی استفاده شد. در نهایت، همه مقاله‌هایی که شواهدی از مطالعه ما نشان دادند، برای مطالعه کامل انتخاب شدند. پس‌ازآن یافته‌های اصلی متناسب با اهداف پژوهش استخراج گردید. در این پژوهش کلیه مسائل اخلاقی مربوط به شیوه پژوهش رعایت شده و کمیته اخلاق در پژوهش دانشگاه پیام‌نور تهران، آن را تأیید نموده و در سامانه اخلاق در پژوهش دارای کد اخلاقی است. ضمناً نویسندگان مقاله هیچ‌گونه تعارض منافعی را گزارش نکرده‌اند.

بحث

هدف از پژوهش حاضر مروری بر رابطه سبک‌های دل‌بستگی و نشخوار ذهنی با واکنش روانی به کروناویروس(کووید-۱۹) بود. نتایج نشان داد که بین سبک‌های دل‌بستگی با واکنش روانی به کرونا رابطه معناداری وجود دارد. در تبیین این یافته می‌توان گفت که ویژگی اصلی دل‌بستگی ایمن شامل خودباوری زیاد، لذت بردن از روابط صمیمانه، جستجوی حمایت اجتماعی و توانایی در به اشتراک گذاشتن احساسات با دیگران است(۳۴) که تمامی این آیتم‌ها در زندگی شاد و دوری از استرس مؤثر است، چنین اشخاصی با نگرش مثبت و احساس امنیت روانی‌ای که دارند، در حال زندگی می‌کنند و نگرانی بابت بیمار شدن در آینده به خود راه نمی‌دهند. بر این اساس افرادی که درگذشته والدینی پاسخگو و حساس داشته‌اند و دلبسته ایمن هستند؛ به دیگران اعتماد می‌کنند و همچنین خود را ارزشمند می‌دانند و بنابراین مدل درونی مثبتی از خود و دیگران تشکیل می‌دهند و همین مدل درونی مثبت است که سبب ایجاد دل‌بستگی ایمن در آنان می‌شود و این دل‌بستگی ایمن خود زمینه‌ساز بسیاری از خصوصیات مثبت روانی در افراد می‌شود که این ویژگی‌های مثبت با ترس از بیماری احتمالی در آینده منافات دارد. افرادی که مراقب اولیه خوبی داشته‌اند و پاسخگو بوده‌اند در آینده دارای سبک دل‌بستگی ایمنی خواهند بود و همین امنیت دل‌بستگی موجب روابط مثبت با دیگران و دوری از مشکلاتی نظیر ترس از بیماری در آن‌ها می‌شود. افراد با دل‌بستگی ایمن بر این باورند که اگر احتمالاً به بیماری مبتلا شوند اطرافیان به‌خوبی از آن‌ها مراقبت می‌کنند و بیماری را به‌سلامت پشت سر می‌گذارند و بنابراین از ابتلای به بیماری کرونا نمی‌هراسند و حتی به آن فکر هم نمی‌کنند. سبک دل‌بستگی ناایمن فرد را در برابر فشارها و آشفتگی‌های روانی قرار می‌دهد و او را روان رنجور می‌کند. افراد دارای سبک دل‌بستگی ناایمن فاقد مهارت‌های لازم برای برقراری و شکل‌دهی روابط مناسب با دیگران هستند. لذا بیشتر درگیر ترس از ابتلا به

[Downloaded from ce.mazums.ac.ir on 2026-11-03]

بیماری می‌شوند و همیشه به این فکر می‌کنند که اگر من به بیماری کرونا مبتلا شوم اطرافیان مرا طرد می‌کنند و نمی‌توانم از بیماری نجات پیدا کنم، ازاین‌رو به‌طور افراطی از بیماری کرونا می‌ترسند(۳۶-۳۵). چن و همکاران[9] در پژوهش خود به این نتیجه رسیدند که افرادی که در شرایط مختلف، آزادی شان مورد تهدید قرار می گیرد، واکنش های روانی متفاوتی را برحسب نگرش و دیدگاه خود نشان می دهند(۳۷). حاتمی ورزنه و همکاران در پژوهش خود به این نتیجه رسیدند که در دوران اپیدمی کرونا، دلبستگی ایمن در کنار عوامل دیگر(همدلی و ذهن آگاهی) پیش‌نیاز مهمی برای کمک داوطلبانه به افراد در این ایام می‌باشد. افراد در معرض کرونا براساس نوع سبک دلبستگی خاصی که دارند، واکنش‌های متفاوتی نشان می‌دهند(۳۸). بنابراین با توجه به تعریف واکنش روانی و پژوهش‌هایی که درباره سبک دلبستگی انجام‌گرفته است، منطقی به نظر می‌رسد که افراد دارای سبک دلبستگی ناایمن(اضطرابی) وقتی با محدودیت‌های دوران کرونا مواجه می‌شوند، احساس تهدیدشدگی آزادی عمل می‌نمایند و واکنش روانی ازجمله هیجان‌های شدید از خود نشان می‌دهند. بر اساس بررسی‌های انجام‌شده، بیماران کووید-۱۹ دارای ظرفیت تحمل روان‌شناختی پایینی بوده و با توجه به وضعیت فعلی بیماری در جهان این افراد به‌شدت در معرض بروز اختلالات روان‌شناختی مانند؛ اضطراب، ترس، افسردگی و همچنین افکار منفی و نشخوار ذهنی قراردادند(۳۹) حال‌آنکه دلبستگی نیز بر میزان ناراحتی روانی درک شده در طول دوران شیوع کووید-۱۹ تأثیر می‌پذیرد. چنانکه پژوهش موکیا و همکاران در ایتالیا نشان داد که در دوران شیوع کووید-۱۹ می‌توان با استفاده از میزان اضطراب و پریشانی روانی سبک دلبستگی افراد را پیش‌بینی نمود و افراد دارای اضطراب بالا دارای سبک دلبستگی ناایمن می‌باشند(۴۰). از دیگر نتایج این پژوهش وجود رابطه بین نشخوار ذهنی و واکنش روانی افراد به کرونا بود. نشخوار فکری راهی برای پاسخ به پریشانی است که علی‌الخصوص با شروع، شدت و حفظ افسردگی همراه است. نظریه‌پردازان معتقد هستند که افراد به نشخوار می‌پردازند زیرا که بر این باورند نشخوار درک آن‌ها را از موقعیت افزایش می‌دهد و به تفکر حل‌مسئله کمک می‌کند. نتایج پژوهش محمدخانی و همکاران نشان داد که نشخوار فکری در دو گروه دلبسته اضطرابی-اجتنابی، هم از گروه تنها اضطرابی و هم از گروه دلبسته ایمن، بیشتر است(۴۱). به‌علاوه نشخوار فکری در گروه دلبسته اجتنابی، بیشتر از گروه ایمن است. افراد دارای اضطراب سطوح بالاتری از در فکر فرورفتن نشخواری را تجربه می‌کنند. کسانی که شناخت‌های مربوط به روابط، آن‌ها را تحت تأثیر قرار می‌دهد. در بحث روابط بیشتر شاخص‌های کیفیت دلبستگی با نشخوار فکری در ارتباط هستند. عزیزی آرام و بشرپور متغیرهای نشخوار فکری، تنظیم هیجان واکنش‌پذیری به استرس نقش مؤثری در پیش‌بینی اضطراب کرونا دارند(۴۲). ازاین‌رو مداخلات متمرکز بر این مؤلفه‌ها می‌تواند عامل حفاظتی مهمی در پیشگیری از ابتلای پرستاران به اضطراب ناشی از کرونا باشد. غزنوی و قوی‌پنجه نیز در پژوهش خود به این نتیجه رسیدند که استرس ناشی از کرونا باعث ایجاد نشخوار ذهنی و اختلال در روابط اجتماعی تکنسین‌های داروخانه گردید(۴۳). مطالعات انجام‌شده بر روی بیماران و بهبودیافتگان بیماری کووید-۱۹ حاکی از آن بود که این افراد واکنش‌های روانی از قبیل؛ ترس، انکار، انگ، نگرانی درباره سلامت اعضای خانواده، نشخوار فکری و تغییر در خواب و رفتار را نشان می‌دهند. نتایج پژوهش دوستی و همکاران بیانگر این بود که در طی هفته اول کرونا نشخوار فکری در سنین مختلف به شکل متفاوتی تحت تأثیر قرار می‌گیرد ولی احساس درماندگی و بزرگ‌نمایی با افزایش سن کمتر رخ می‌دهد. (۴۴) نتایج مطالعه لانسیانو و دیگران[10] نشان داد رابطه قوی بین

[9] .Liu & et al

[10]. Lanciano & Zammuner

[Downloaded from ce.mazums.ac.ir on 2026-11-03]

نشخوار ذهنی ناکارآمد و دل‌بستگی‌های اضطرابی و اجتنابی وجود دارد که در این میان پردازش اطلاعات احساسی در ارتباط بین نشخوار ذهنی ناسازگار و دل‌بستگی ناایمن نقش میانجی را بازی می‌کند(۴۵). بنابراین بر اساس آنچه شرح آن گذشت افرادی که دارای سبک دل‌بستگی ناایمن(اضطرابی) هستند اغلب دارای نشخوار ذهنی هم می‌شوند و این خود باعث می‌گردد که واکنش روانی نابهنجاری به کرونا نشان دهند به دلیل اینکه طبق نظریه واکنش روانی با محدودیت مواجه می‌شوند و احساس تهدید آزادی نموده و به خاطر سبک دل‌بستگی ناایمن خود، دچار نشخوار ذهنی هم می‌شوند و این خود مزید بر علت واکنش روانی نابهنجار در مواجهه با کرونا می‌باشد. براساس پژوهش ما، تانگ و کی[11](۴۶) افراد هنگام تلاش برای کنترل افکار خود در مقایسه با زمانی که قرار است تلاش برای کنترل رفتار صورت بگیرد؛ واکنش روانی بیشتری از خود نشان می‌دهند و واکنش‌پذیری بالاتری دارند زیرا اولی محدودکننده‌تر بود و در نهایت افرادی که سعی می‌کنند افکار خود را کنترل کنند احتمالاً سعی می‌کنند رفتارهای خود را هم کنترل کنند اما برعکس این کمتر احتمال دارد. واکنش روانی مردم به حوادث و اتفاقاتی مثل ویروس جدید(کروناویروس) موضوعی حائز اهمیت است؛ که هنگامی‌که مرتبط با سیاست‌های اجتماعی است، می‌بایست موردتوجه ویژه قرار بگیرد.

نتیجه‌گیری

نتیجه‌گیری کلی این پژوهش نشان داد که دو سبک دل‌بستگی ناایمن یعنی سبک‌های دل‌بستگی اجتنابی و اضطرابی باعث افزایش واکنش‌های روانی منفی در افراد از قبیل اضطراب، افسردگی و ظهور ترس‌های درونی می‌شود و از طرفی نشخوار ذهنی و نگرانی‌ها در افراد هم به دلیل نوظهور بودن این ویروس و ماهیت استرس‌زا داشتن آن، افزایش‌یافته و باعث بروز واکنش‌های روانی منفی می‌گردد. به‌طورکلی، یافته‌های پژوهش نشان داد که بیماری کرونا به علت شرایط ویژه‌ای که همه بیماری‌های همه‌گیر دارند باعث مشکلات روان‌شناختی زیادی برای عموم افراد جامعه خواهد شد؛ اما در مقابل به‌کارگیری مداخلات روان‌شناختی و تقویت ویژگی‌های روان‌شناختی مثبت افراد می‌تواند در تاب‌آوری(افزایش تحمل) و مقابله افراد با بیماری کرونا اثرگذار باشد؛ بنابراین با توجه به آنچه شرح آن گذشت، ضروری به نظر می‌رسد که توجه پیش از پیش به‌سلامت روان افراد در معرض کرونا بشود. همچنین اینکه می‌توان با برگزاری کارگاه‌های آموزشی در جهت کمک به افراد در شناخت و ارائه راهکارهایی مؤثر برای سبک دل‌بستگی ناایمن و مدیریت نشخوار ذهنی به افراد در معرض این ویروس نوظهور کمک کرد که واکنش‌های روانی سالم‌تری در برابر کرونا داشته باشند.

[11]. Ma, Tang & Kay

[Downloaded from ce.mazums.ac.ir on 2026-11-03]

جدول شماره ۱: نگاه اجمالی به پژوهش‌های انجام‌شده

ردیف	نویسنده	سال انتشار	جمعیت موردمطالعه	جمع‌بندی نتایج
۱	Imani Jajrami (11)	۲۰۲۰	دانشجویان	بحران کرونا، بر حوزه‌هایی چون خانواده، آموزش، روابط کار و برخی گروه‌های اجتماعی مثل زنان، کودکان، صاحبان مشاغل مختلف بیشترین پیامدهای روان‌شناختی و اجتماعی را داشته است.
۲	Shoenberger, et al (15)	۲۰۲۱	بزرگ‌سالان	رفتارهای مطلوب اجتماعی(به‌عنوان زدن ماسک) در طول همه‌گیری کرونا ممکن است موفق باشد، از سویی دیگر در تلاش‌های متقاعدکننده در جهت افزایش انجام چنین رفتارهایی و انجام پروتکل‌های بهداشتی می‌تواند باعث ایجاد واکنش روانی در افراد بشود. بنابراین طراحان تبلیغات می‌بایست مراقب باشند که پیام‌های تبلیغاتی آزادی را در افراد تهدید نکند.
۳	Xie & et al (16)	۲۰۲۰	دانشجویان	واکنش روانی به ویروس همه‌گیر کرونا، تأثیر واسطه‌ای قابل‌توجهی بر رابطه بین اثرات اطلاعات رسانه‌ای اصلی چین و خارج کشور با کسب اطلاعات آنلاین دانشجویان دارد؛ هرچه واکنش روانی دانشجویان به همه‌گیری ویروس، مثبت‌تر باشد، تمایل آن‌ها به کسب اطلاعات از طریق آنلاین قوی‌تر است و این تأثیر بهتری در کسب اطلاعات خواهد داشت.
۴	González-Blanco et al (17)	۲۰۲۰	بزرگ‌سالان	افراد مبتلابه اختلالات روانی شدید در مقایسه با افراد عادی، در برابر محدودیت‌های کرونا اضطراب بالاتری را نشان می‌دهند.
۵	Miki & et al (18)	۲۰۲۰	بزرگ‌سالان	به دلیل محدودیت‌هایی که کروناویروس در جامعه ایجاد کرد باعث شد که انگیزه محققان بخصوص محققان زن به دلیل اضطراب کرونا کاهش یابد؛ درنتیجه این محدودیت‌ها باعث کاهش فعالیت‌های پژوهشی هم گردید.
۶	Yang , et al (26)	۲۰۱۸	بزرگ‌سالان	شروع شیوع کرونا باعث افت ۷۴ درصدی بهزیستی کلی می‌شود. برخی مطالعات همچنین حاکی از آن است که تجربه بیماری همه‌گیری کووید-۱۹ شیوع مشکلات مختلف روانی را افزایش داده است.
۷	Feeney & Fitzgerald (28)	۲۰۲۱	بزرگ‌سالان	سبک دل‌بستگی ایمن در برابر موقعیت‌های تهدیدکننده، واکنش‌های روانی و فیزیولوژیکی‌شان کاهش می‌یابد و در مقابل سبک دل‌بسته ناایمن در برابر تهدیدها، فعال شدن مزمن پاسخ‌های استرس وجود دارد و درنهایت سبک دل‌بسته ایمن یک منبع مهمی برای مقابله با سازگاری است.
۸	Segal & et al (29)	۲۰۲۱	بزرگ‌سالان	انطباق با محدودیت‌های کووید-۱۹ به متغیرهای مختلفی بستگی دارد و سبک دل‌بستگی مضطرب ممکن است باعث افزایش ترس از کرونا رابطه داشته باشد و درنهایت سبک دل‌بستگی ایمن هم با انسجام و یکپارچگی بیشتری در برابر کرونا ارتباط دارد.
۹	Shvlin, et al (31)	۲۰۱۴	بزرگ‌سالان	واکنش روانی بزرگ‌سالانی که دل‌بسته ایمن هستند در برابر از دست دادن فرزند در مقایسه با بزرگ‌سالانی که دل‌بسته ناایمن هستند، از آسیب‌پذیری کمتری برخوردار است.
۱۰	Ye & et al (33)	۲۰۲۰	بزرگ‌سالان	استرس و کووید-۱۹ منجر به افزایش نشخوار ذهنی و افکار وسواسی در افراد می‌شوند. سطوح خوب حمایت روان‌شناختی منجر به کاهش استرس کووید-۱۹ و نشخوار ذهنی می‌شود. حمایت روان‌شناختی منجر به کاهش عوارض استرس و اضطراب ناشی از کووید-۱۹ در افراد می‌شود.
۱۱	Yaqobjani Ghiasvand (36)	۲۰۲۰	دانشجویان	سبک‌های دل‌بستگی نقش مهمی در پیش‌بینی ترس از ابتلا به بیماری کروناویروس دارند.
۱۲	Hatami Varzaneh & et al (38)	۲۰۲۰	بزرگ‌سالان	در دوران اپیدمی کرونا، دل‌بستگی ایمن در کنار عوامل دیگر(همدلی و ذهن آگاهی) پیش‌نیاز مهمی برای کمک داوطلبانه به افراد در این ایام می‌باشد.
۱۳	Mocciaa & et al (40)	۲۰۲۰	بزرگ‌سالان	در دوران شیوع کووید-۱۹ می‌توان با استفاده از میزان اضطراب و پریشانی روانی سبک دل‌بستگی افراد را پیش‌بینی نمود و افراد دارای اضطراب بالا دارای سبک دل‌بستگی ناایمن می‌باشند.
۱۴	MohammadKhani & et al (41)	۲۰۲۰	بزرگ‌سالان	نشخوار فکری در دو گروه دل‌بسته توأماً اضطرابی_اجتنابی، از گروه تنها اضطرابی و هم از گروه دل‌بسته ایمن، بیشتر است. به‌علاوه نشخوار فکری در گروه دل‌بسته اجتنابی، بیشتر از گروه ایمن است. افراد دارای سبک دل‌بسته اضطراب سطوح بالاتری از در فکر فرورفتن نشخواری را تجربه می‌کنند.
۱۵	Azizi Aram & Basharpour (42)	۲۰۲۰	پرستاران	متغیرهای نشخوار فکری، تنظیم هیجان واکنش‌پذیری به استرس نقش مؤثری در پیش‌بینی اضطراب کرونا دارند. ازاین‌رو مداخلات متمرکز بر این مؤلفه‌ها می‌تواند عامل حفاظتی مهمی در پیشگیری از ابتلای پرستاران به اضطراب ناشی از کرونا باشد.
۱۶	Yang, Kim (43)	۲۰۱۹	بزرگ‌سالان	مزاحمت‌های تبلیغاتی و اجباری در فیس‌بوک، باعث افزایش واکنش روانی کاربران یعنی عصبانیت و خشم آن‌ها می‌گردد.
۱۷	Dosti & et al (44)	۲۰۲۰	بزرگ‌سالان	در طی هفته اول کرونا نشخوار فکری در سنین مختلف به شکل متفاوتی تحت تأثیر قرار می‌گیرد ولی احساس درماندگی و بزرگنمایی با افزایش سن کمتر رخ می‌دهد.

[Downloaded from ce.mazums.ac.ir on 2026-11-03]

References

1. Alizadehfard S, Alipour A. The path analysis model in prediction of corona phobia based on intolerance of uncertainly and health anxiety. Jof Research in Psychological Health. 2020; 14 (1): 16-27.
2. Chan JF. W, Yuan S, Kok KH, To KK. W Chu H, Yang J, Yuen KY. A familial cluster of pneumonia associated with the 2019 novel coronavirus indicating person-to-person transmission: a study of a family cluster. The lancet. 2020; 395(10223):514-523.
3. Singhal T. A review of coronavirus disease-2019 (COVID-19). The indian journal of pediatrics. 2020; 87(4): 281-286.
4. Lai C-C, Shih T-P, Ko W-C, Tang H-J, Hsueh P-R. Severe acute respiratory syndrome coronavirus 2 (SARS-CoV-2) and corona virus disease-2019 (COVID-19): the epidemic and the challenges. International journal of antimicrobial agents. 2020;55(3):105924.
5. Bulut C, Kato Y. Epidemiology of COVID-19. Turkish journal of medical sciences. 2020;50(SI-1):563-570
6. Devi S. Psychological resilience and coping strategies during Covid-19 pandemic lockdown. J. Xian Univ. Archit. Technol 12. 2020;12-33:2925
7. AlizadehFard S, Saffarinia M. Predicting Mental Health Based on Anxiety and Social Solidarity Due to Corona Virus, Jof Social Psychology Research. 2019; 36(1): 144-129.
8. Mousavi SM, yazdaniRad S, Sadeghian M, Abbasi M, Jahadi naeini M. Relationship between Resilience and Hypochondriasis due to COVID-19: A Case Study in an Occupational Environment. johe. 2020; 7(4):35-43.
9. Xiong J, Lipsitz O, Nasri F, Lui LM, Gill H, Phan L, et al. Impact of COVID-19 pandemic on mental health in the general population: A systematic review. Journal of affective disorders. 2020; 277:55-64.
10. Shahed hagh ghadam H, Fathi Ashtiani A, Rahnejat AM, Ahmadi Tahour Soltani M, Taghva A, Ebrahimi MR, et al. Psychological Consequences and Interventions during the COVID-19 Pandemic: Narrative Review. J Mar Med. 2020; 2 (1) :1-11.
11. Imani Jajarmi H. Social consequences of the outbreak of coronavirus in Iranian society, Social Impact Assessment. 2020;1(2):87-103.
12. Shamkhali L. Comparing the personality of sociability and belief in a just world and the psychological reaction of supportive and street girls in Tehran, Jof Women and Family, Fourteenth Year. 2020; 50(1):106-193.
13. Chu CK. Psychological Ownership in Hoarding. In: Peck J, Shu S. (eds) Psychological Ownership and Consumer Behavior. Springer :Cham. 2018;135-144.
14. Sun N, Wei L, Shi S, Jiao D, Song R, Ma L.., et al. A qualitative study on the psychological experience of caregivers of COVID-19 patients. American journal of infection control. 2020;48(6): 592-598.
15. Shoenberger H, Kim E, Sun Y. Advertising during COVID-19: Exploring Perceived Brand Message Authenticity and Potential Psychological Reactance. Journal of Advertising. 2021;50(22):1-9.
16. Xie X, Zang Z , Ponzoa J M. The information impact of network media, the psychological reaction to the COVID-19 pandemic, and online knowledge acquisition: Evidence from Chinese college students. J Innovation, Knowledge. 2020; 5(4): 297-305.
17. González-Blanco L, Dal Santo F, García-Álvarez L, dela Fuente-Tomás, L, Lacasa CM, Paniagua G , Bobes J. COVID-19 lockdown in people with severe mental disorders in Spain: Do they have a specific psychological reaction compared with other mental disorders and healthy controls?. Schizophrenia research. 2020;223:192-198.
18. Miki Y, Chubachi N, Imamura F, Yaegashi N , Ito K. Impact of COVID-19 restrictions on the research environment and motivation of researchers in Japan. Progress in Disaster Science. 2020;8: 100128.
19. Cherniak AD, Mikulincer M, Shaver PR, Granqvist P. Attachment theory and religion. Current Opinion in Psychology. 2020,40, 126-130.
20. Surcinelli P, Rossi N, Montebarocci O, Baldaro B. Adult attachment styles and psychological disease: Examining the mediating role of personality traits. The

[Downloaded from ce.mazums.ac.ir on 2026-11-03]

Journal of psychology. 2010;144(6): 523-534.
21. Sadri Damirchi E, Nosrati Begzadeh M, ebadirad M. The Relationship Between Attachment Styles with Depression, Anxiety and Stress in Students. Rooyesh. 2018; 7(9) :291-308
22. Besharat MA. The Relationship between Perfectionism and Health and Physical Illness, Quarterly Journal of Clinical Psychological Studies. 2010; 1(1): 62-43.
23. Besharat M A. The mediating role of my strength in the relationship between attachment styles and adaptation to multiple sclerosis, Jof Cognitive Sciences. 2018;17(70): 642-629.
24. Saedi F, Khanjani ZA. comparative study of three attachment styles (safe, double-minded, avoidant) in adolescents with internalizing symptoms of depression and anxiety. Women and Family Studies. 2018;10(38):137-154.
25. Hashemi T, Ahmadbeigi N, Parvaz S, Karimi Shahabi R. Attachment style in social anxiety due to the mediating effects of self-esteem. Jof Psychological Achievements.2015;22(1):66-47.
26. Yang J, Chen F, Kong Y. Perfectionism, worry, rumination, and distress: A meta-analysis of the evidence for the perfectionism cognition theory. Journal of Personality and Individual Differences. 2018;139:301-312.
27. Besharat MA, Bazazian S , Rajab A. The Relationship between Physical Illness and Physical Health with Perfectionism, Iranian Journal of Diabetes and Lipids, Azar-D Bimonthly. 2010; 10(2):196-188.
28. Feeney JA, Fitzgerald J.Autonomy-Connection Tensions, Stress and Attachment; The Case of COVID-19. Current Opinion in Psychology. 2022;43: 18-23.
29. Segal S, Sharabany R, Maaravi Y. Policymakers as safe havens: The relationship between adult attachment style. COVID-19 fear, and regulation compliance. Personality and Individual Differences. 2021; 177: 110832.
30. Moulds ML, Bisby MA, Wild J, Bryant, RA Rumination in posttraumatic stress disorder: A systematic review. 2020,Clinical Psychology Review. 2020;82 (101910):1-16.
31. Shevlin M, Boyda D, Elklit A, Murphy S. Adult attachment styles and the psychological response to infant bereavement. European Journal of Psychotraumatology. 2014; 5(1): 23295.
32. Jadidi M , Dusti Y, H SH. Comparison of loneliness, attachment style and rumination, Jof Strategic Studies of Sports and Youth. 2013; 13(23): 21.
33. Ye B, Wu D, Im H, Liu M, Wang X, Yang Q. Stressors of COVID-19 and stress consequences: the mediating role of rumination and the moderating role of psychological support. Children and youth services review. 2020; 118(105466): 1-8.
34. Etemadi O, Saadat S. The role of family health and attachment styles in predicting academic self–efficacy Students. Journal of Education Strategies in Medical Sciences.2015;8(4):195-201.
35. Davoodi F, Mehrabizadeh Honarmand M , Hashemi I.The causal relationship between parenting styles and insecure attachment styles Readiness for addiction, through the mediation of personality traits and identity styles in students. Addiction Research Quarterly. 2017;11(42):125-140.
36. Yaqubjani Ghiasvand L. The role of emotional distress and attachment styles in predicting fear of illness in mothers with primary school children during coronavirus outbreaks (Covid-19). New advances in behavioral sciences. 2021;6(55): 253-263.
37. Chen J, Xu T, Jing J, Chan RC. Alexithymia and emotional regulation: A cluster analytical approach. BMC psychiatry. 2011;11(1):1-6.
38. Hatami Varzaneh A, fathi E, Khanipour H, Habibi N. Predicting Helping Attitude based on Attachment styles, Empathy, and Self-compassion among Volunteer and non-Volunteer Groups in Public Participation during COVID-19 Outbreak. RPH. 2020; 14(1) :87-101.
39. Yao H, Chen JH , Xu YF. Patients with mental health disorders in the COVID-11 epidemic. The Lancet Psychiatry. 2020;7(4):e21.
40. Moccia L, Janiri D, Pepe M, Dattoli L, Molinaro M, De Martin V, Di Nicola M. Affective temperament, attachment style, and the psychological impact of the COVID-11 outbreak: an early report on the Italian general population. Brain, Behavior, and Immunity. 2020;87:75-79.
41. Mohammadkhani S, Bahari A, Akbarian Firoozabadi M. Attachment Styles and Depression Symptoms: The Mediating

[Downloaded from ce.mazums.ac.ir on 2026-11-03]

Role of Rumination. IJPCP. 2017; 23(3):320-335.
42. Azizi Aram S, Basharpour S. The role of rumination, emotion regulation, and stress response in predicting Coronavirus (Covid-19) anxiety in nurses. Quarterly Journal of Nursing Management. 2020; 3(9): 8-18.
43. Youn S, Kim S. Understanding ad avoidance on Facebook: Antecedents and outcomes of psychological reactance. Computers in human behavior. 2019;98(3):232-244.
44. Dosti p, Husseiniya N, Ghodrati G, Ebrahimi M. Comparison of rumination, feeling of helplessness and magnification at different ages and their relationship with Stress Coping Styles for Visitors to a Mental Assessment Website During the First Week of Coronavirus Outbreak. Journal of Knowledge and Applied Psychology. 2020;21(2):105-114.
45. Lanciano T, Curci A, Kafetsios K, Elia L, Zammuner VL. Attachment and dysfunctional rumination: The mediating role of Emotional Intelligence abilities.J Personality and individual differences. 2012;53(6):753-758.
46. Ma A, Tang S, Kay AC. Psychological reactance as a function of thought versus behavioral control. Jof Experimental Social Psychology. 2019;84(103825):1-13.

[Downloaded from ce.mazums.ac.ir on 2026-11-03]